

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Росица Славчева Драганова
(Институт за изследване на изкуствата – БАН),
професионално направление: 8.3. „Музикознание и музикално изкуство”

по конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“,
област на висше образование 8. Изкуства,
проф. направление 8.3. Музикално и танцово изкуство
(Клавирен съпровод – един, към катедра „Камерна музика и съпровод“)
в НМА „Проф. Панчо Владигеров“,
обявен в ДВ бр. бр. 101/27.12.2019 г.,
с единствен кандидат: доц. д-р Даниела Петрова Дикова

ДАНИИ ЗА КАНДИДАТА

Даниела Дикова е понастоящем доцент по клавирен съпровод в НМА „Проф. Панчо Владигеров“. Тя е изявен камерен музикант в Трио „Арденца“ (в което си качество е носител на наградата „Кристална лира“ през 2009 г.), както и утвърден пианист-аккомпанятор с обширна концертна дейност (в което си качество получава „Кристална лира“ през 2017 г.). Концертира в Италия, Франция, Швейцария, Австрия, Корея, Гърция, САЩ и др. Участва в премиерното изпълнение на творби от български композитори, някои от които след това и записва (като например упоменатия в справката за дейността студийен запис на „Barocus ex Machina“ от Георги Арнаудов, осъществен през м. юни 2015 г.). Подготвя тематични програми с премиерни изпълнения на чужда музика (само през 2019 г. това са концерти с клавирни триа от бразилски – Вила Лобос, Брага и Гнятали, – както и от английски

композитори – Хенри Литолф и Франк Бридж). Автор е на разнообразни проекти – художествени (тематични и концептуални програми и цикли, премиерни изпълнения), образователни („Vivariano“), мултикултурни („Rila Exchange“) и др. Сред звукозаписните проекти специално ще открия двата компактдиска, посветени на приспивната песен – „Нани-нани“ с приспивни песни от български композитори (2014 г.) и „Ангелски сънища“ с приспивни песни от цял свят, съвместно с цигуларката Даниела Щерева (2016 г.), – като подчертая, че реализацията на подобни продукти предполага както решаването на художествени, така и сериозна изследователската работа. От 2018 г. Даниела Дикова е акомпанятор и професор по камерна музика на клавирни камерни състави в „Jersey master classes“ – остров Джърси, Англия.

ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ. АНАЛИЗ НА ПРЕДСТАВЕНИТЕ МАТЕРИАЛИ ПО ГРУПИ ОТ ПОКАЗАТЕЛИ

Анализът на представените материали като цяло разкрива, че доц. д-р Даниела Дикова покрива националните минимални научно-метрични показатели в областта на изкуствата, изследователска област: 8.3 Музикално и танцово изкуство, за получаване на академичната длъжност „професор“. Ето и детайлите по групи:

Група „А“ – защитена докторска дисертация (50 т.)

Даниела Дикова защитава образователната и научна степен „доктор“ през 2014 г. Дисертационният труд е на тема „Клавирният акомпанимент като изучавана дисциплина и историческото му развитие в отделни национални школи“ (диплома № 50/24 юни 2014 г.). Текстът е задълбочен и изчерпателен, цитиран е при следващи изследвания в предметната област

като например в книгата на доц. д-р Ермила Швайцер „Савка Шопова-Маркова. Акомпанятор. Съдба или призвание“ (София: Аскони, 2016).

Група „В“: Постигнати общо 105 при необходими 100 т.

Показател 5. *Водеца (самостоятелна) творческа изява в областта на изкуствата.* Тук са посочени три изяви на Даниела Дикова като музикант и акомпанятор. Концертът на трио „Арденца“ (05.11.2018 г., Студио I на БНР) с Клавирно трио оп. 1, № 1 и № 3 от Бетовен прекрасно илюстрира нейната дейност като част от активно концертираща камерна формация. Другите два концерта – с цигуларя Стоимен Пеев и вокален концерт с репертоар от Белини, – най-вероятно са подбрани, за да акцентират върху многостранните качества на Дикова като пианист-аккомпанятор, способен да взаимодейства със солисти от различни полета (в справката за дейността за периода 2015 – 2020 г. са изброени имена на певци, цигулари, флейта, виолончело и др.) и с различен профил на художественото преживяване. Важно е да допълня, че във въпросната по-широка справка са описани и други интересни програми, които (хипотетично) биха могли да „послужат“, за да се „комплектуват“ необходимите 100 точки в тази група от показатели. Защо отбелязвам това? Защото фактът, че дейността на кандидата е много по-широка и богата от попълненото „по графите“, винаги дава на рецензента допълнителна убеденост при формулирането на финалните заключения.

Група „Г“: събрани общо 150 от необходими 150 т.

Показател 13. *Водец (или самостоятелно) художествен принос в областта на изкуствата, който не е представен като хабилитационна теза* Тук са описани други четири концерта: Концерт с трио Арденца (15.05.2016 г., Камерна зала "България"); Kosova Kammerfest (18.09.2019 г., с Денис

Шаповалов – виолончело); Концерт с трио Арденца (17.12.2016 г., Новогодишен музикален фестивал) и Концерт с трио Арденца (17.03.2017 г., Студио I на БНР, "По стъпките на Академично трио"). Сред тях ще открия последният концерт – "По стъпките на Академично трио", – който възпламенява уменията на Даниела Дикова да комбинира и защитава убедително концептуални тематични програми, представящи отделен жанр, оригинална тематична линия или национална композиторска школа и които съдържат своеобразна теоретична рефлексия на процесите в българската музика за пиано и камерни формации.

Точките в група от показатели „Г“ се допълва с:

Показател 14. *Поддържаща творческа изява или участие в колективен продукт в областта на изкуствата.* Вписано е участие в концерт на 23.11.2016 г. в Нейпълс (Флорида, САЩ) с програма, която включва творби от Владигеров, Черкин, Де Файя, Брамс, Дебюси и Гершуин.

Група „Д“: общо 80 от необходимите 80 т.

Показател 19. *Рецензии за реализирана художествена продукция или художествен принос в специализирани издания в областта на изкуствата.*

Точките се набират от осем статии за концерти с участието на Даниела Дикова. Текстовете са публикувани във водещи издания – вестник „Култура“ (три от тях), списание „Музикални хоризонти“ (два текста), онлайн изданията „Галерия на думите“ (два текста) и Musicology-bg.com (един текст). Всички рецензии съдържат обосновани коментари и висока оценка за дейността на кандидата.

Група „Е“ – общо 120 от необходимите 120 т.

Показател 24 *Ръководство на национален научен, образователен или художествен проект.* Ще си позволя да коментирам, че това е групата от

показатели, която в момента се превръща в своеобразен препъни-камък за някои процедури. Даниела Дикова обаче се представя много достойно, като представя отделни издания на дългосрочните си проекти „Vivariano“ и „Ethno Rila“, както и едно ръководство на майсторски клас по камерна музика и акомпанятор на струнни инструменти в рамките на Jersey Masterclasses –2019. Личните ми предпочитания като изследовател, свързан с образованието, са към конкурса за пианисти-непрофесионалисти „Vivariano“, но подборката разкрива висока иновативност в различни творчески плоскости.

Точките в група от показатели „Е“ се допълва с:

Показател 30. *Награди на конкурси за творчество и изпълнение, дадени от национални професионални форуми и организации.* Донася ги наградата на СБМТД "Златна лира" за високи художественотворчески постижения, 2017, която сама по себе си представлява авторитетна положителна оценка за творческата дейност и резултати на кандидата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на казаното дотук считам, че кандидатурата на доц. д-р Даниела Дикова напълно отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, и затова убедено препоръчвам да ѝ бъде присъдена академичната длъжност “професор“ в област на висше образование 8. Изкуства, професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство (клавирен съпровод)“.

София, 02 април 2020 г.

*Доц. д-р Росица Драганова (Институт за изследване
на изкуствата – БАН)*